

Správa z kontroly dodržiavania a uplatňovania zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách za roky 2016-2017 v Základnej škole Pionierov 1 v Rožňave

Kontrola **dodržiavania a uplatňovania zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách za roky 2016-2017 v Základnej škole Pionierov 1 v Rožňave** bola vykonaná na základe schváleného plánu kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky mesta Rožňava na 2. polrok 2018.

Zistené nedostatky a návrh odporúčaní na nápravu zistených nedostatkov:

1. Cestovný príkaz č. 128/2016- pracovná cesta do Brzotína, na pozvánke uvedené, že bude podaný slávnostný obed. Na tlačive cestovný príkaz nie je vyplnená kolónka, či bolo poskytnuté stravovanie bezplatne. Zamestnankyňa si uplatnila stravné vo výške 4,50 €. Nakoľko odchádzala z miesta pracovnej cesty o 15.00 hod, je predpoklad, že obed jej bol podaný. V priebehu kontroly bola pracovná cesta vysvetlená, obed si hradila zamestnankyňa sama.
2. Cestovný príkaz č. 109/2016- pracovná cesta do Revúcej, určený dopravný prostriedok bol autobus. K vyúčtovaniu nebol doložený doklad o nákladoch na cestovné. Zamestnankyňa prehlásila, že cestovné lístky stratila. V zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v z.n.p. a článku 4 ods. 1 Zásad upravujúcich pracovné cesty a vyplácanie náhrad pri pracovných cestách v pôsobnosti ZŠ Pionierov 2 v Rožňave zamestnancovi vyslanému na pracovnú cestu patrí náhrada preukázaných cestovných výdavkov. Zamestnancom ZŠ, ktorí na dopravu do zamestnania používajú prostriedky hromadnej dopravy, sa poskytne náhrada cestovného vo výške preukázaných výdavkov. Keďže náklady na cestovné neboli preukázané, kontrolovaný subjekt nemal vyplatiť 4,70 €, ako náhradu za cestovné lístky na trase Rožňava- Revúca a späť. Podľa predložených prijatých opatrení zo strany kontrolovaného subjektu bude zistenie prerokované v škodovej komisii a neoprávnené vyplatené cestovné náhrady budú vrátené do pokladne.
3. Cestovný príkaz č. 102/2016- zahraničná služobná cesta. Je potrebné predložiť kópiu poistenia liečebných nákladov v zahraničí. Ten istý nedostatok bol zistený aj pri cestovnom príkaze 100 / 2016. Kontrolovaný subjekt dodatočne predložil poistnú zmluvu na skupinové poistenie zamestnancov, ktoré uzatvára štatutár vždy na začiatku školského roka a platí na akcie organizované školou aj v zahraničí.
4. Je potrebné dôsledne vyplňovať tlačivá Cestovný príkaz, najmä v kolónke, či bola strava poskytnutá bezplatne. Tento nedostatok sa vyskytoval vo viacerých prípadoch. Z toho dôvodu, nie je možné objektívne skontrolovať nároky zamestnancov na stravné.
5. Cestovný príkaz č. 129/2017 - zamestnankyňa bola vyslaná na pracovnú cestu so začiatkom pracovnej cesty v Tornali a s ukončením cesty v Plešivci /aj keď trvalý pobyt má v Gemerskej Panici/. Napriek tomu, že menovaná predložila doklad – cestovný lístok z autobusu o uskutočnení cesty tak, ako to bolo uvedené na tlačive cestovného príkazu, zamestnávateľ neuznal oprávnenú výšku cestovných náhrad a krátil svojvoľne výšku cestovného na 4,40 € /cesta Rožňava – Košice/, a 4 € Košice – Rožňava. Zamestnankyňa mala nárok na preplatenie cestného podľa predložených cestovných lístkov vo výške 7 € a 6,20 €. Zamestnávateľ musí doplatiť 4,80 €. Zákon

o cestovných náhradách definuje pracovnú cestu ako dobu od nástupu zamestnanca na cestu na výkon práce do iného miesta ako je jeho pravidelné pracovisko, vrátane výkonu práce v tomto mieste, do ukončenia tejto cesty. Zákon ďalej uvádza, že zamestnávateľ vysielajúci zamestnanca na pracovnú cestu určí miesto jej nástupu, miesto výkonu práce, dobu trvania, spôsob dopravy a miesto ukončenia pracovnej cesty. Môže tiež určiť ďalšie podmienky pracovnej cesty. Zamestnávateľ je pritom povinný prihliadať na oprávnené záujmy zamestnanca. Z uvedeného vyplýva, že určenie miesta nástupu a miesta ukončenia pracovnej cesty je právom i povinnosťou zamestnávateľa. Prihliada pritom nielen na efektívnosť a hospodárnosť, ale aj na to, aby sa účel pracovnej cesty splnil bez zbytočných prestojov, ktoré môžu spočívať práve v tom, že zamestnancovi bude určený nástup na pracovnú cestu z pracoviska namiesto jednoduchšieho nástupu na pracovnú cestu priamo z bydliska. V prípade, že zamestnávateľ určil nástup na pracovnú cestu z pracoviska, cestovné náhrady sa poskytujú len od odchodu na pracovnú cestu z pracoviska. Ukončenie pritom môže byť určené opäť na pracovisko alebo až do bydliska. Ak by však zamestnávateľ určil miesto nástupu na pracovnú cestu z miesta bydliska, uhrádzajú sa cestovné náklady od odchodu z bydliska, bez ohľadu na to, že cesta prebieha okolo pracoviska. Škodová komisia prerokuje vzniknutú škodu, neuznaná oprávnená výška cestovných náhrad bude zamestnankyni vyplatená.

6. Cestovný príkaz č. 99/2017 - zahraničná pracovná cesta, zistené nedostatky: preddavok bol vyplatený vo výške 2 124 € prevodom na bankový účet. Z tohto účtu bola platená letenka vo výške 567,02 €. K vyúčtovaniu bola predložená kópia zakúpeného lístka na autobus pre tri osoby a kópia dokladu o zaplatení debetnou kartou, majiteľkou ktorej /resp. účtu/ nie je zamestnankyňa, ani jej rodinný príslušník, na účet ktorého bol zaslaný preddavok na pracovnú cestu. Podmienkou vzniku nároku na cestovné náhrady je preukázateľnosť vzniknutých výdavkov pri pracovnej ceste. V tomto prípade nebolo preukázané, že platbu vykonala zamestnankyňa. Zaplatená suma sa rozpočítala aj na ďalšie dve zamestnankyne, tiež ide o nepreukázaný výdavok. Podľa § 36 ods. 6 zákona o cestovných náhradách sa pri vyúčtovaní cestovných náhrad o prepočte stravného z cudzej meny na euro a naopak použije referenčný výmenný kurz vyhlásený ECB alebo NBS platný k prvému dňu v mesiaci, v ktorom sa pracovná cesta začala. Pri vyúčtovaní stravného kontrolovaný subjekt prepočítaval každý deň stravné podľa aktuálneho kurzu, čím nepostupoval podľa príslušného ustanovenia zákona o cestovných náhradách, čím došlo k rozdielu medzi vyplatenou sumou a sumou, aká patrila podľa zákona vo výške: 3,95 €. Kurz britskej libry bol ku dňu 30. 6. 2017 37 GBP bolo 42,08 € x 14 dní = 589,12 €, uznaných bolo 585,17 €. Taký istý nedostatok sa vyskytol aj pri vyúčtovaní ďalšieho cestovného príkazu. Toto kontrolné zistenie bude prerokované v škodovej komisii. Finančné prostriedky na zahraničnú služobnú cestu boli poskytnuté škole v rámci projektu Erasmus+ Národnou agentúrou SAAIC, pričom ona k predloženému vyúčtovaniu nemala námietky. Škole nevznikla žiadna škoda, preto nebude vymáhať od pedagógov žiadnu finančnú čiastku, ani im žiadnu finančnú čiastku nebude vracat'.
7. Cestovný príkaz č. 12/2017- pracovná cesta do Košíc a späť. K vyúčtovaniu bol predložený jeden cestovný lístok autobusovou prepravou. Druhý lístok /späť/ predložený nebol, bolo podpísané prehlásenie o straty lístka a následne vyplatené 2 x 3,80 €. V zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách v z.n.p. a článku 4 ods. 1 Zásad upravujúcich pracovné cesty a vyplácanie náhrad pri

pracovných cestách v pôsobnosti ZŠ Pionierov 1 v Rožňave vypracované v zmysle zákona č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách: Zamestnancovi vyslanému na pracovnú cestu patrí náhrada preukázaných cestovných výdavkov. Zamestnancom ZŠ, ktorí na dopravu do zamestnania používajú prostriedky hromadnej dopravy, sa poskytne náhrada cestovného vo výške preukázaných výdavkov. Keďže náklady na prepravu neboli preukázané v plnej výške, len vo výške 3,80 €, kontrolovaný subjekt nemal vyplatiť 3,80 €, ako náhradu za cestovné lístky na trase Košice – Rožňava.

8. Cestovný príkaz č. 77/2017 -zahraničná pracovná cesta: chýbal doklad o poistení, neboli vyplnené kolónky o stravnom, spôsobe prepravy, finančná kontrola, čas príchodu z pracovnej cesty. Nebol uplatnený nárok na stravné.
9. Vo viacerých prípadoch si zamestnanci neuplatňovali náhrady stravných výdavkov napr. cestovný príkaz č. 75/2017, 74/2017, 71/2017, 50/2017 atď.

K bodom 4,8 a 9 prijal kontrolovaný subjekt nasledovné opatrenie: Stravné si zamestnanci neuplatňujú vtedy, ak ju majú zabezpečenú poskytovateľom služby pre žiakov (lyžiarsky výcvikový kurz, plavecký kurz, školské výlety...) Do budúca škola prijala opatrenie, aby všetky kolónky na tlačivo cestovný príkaz boli vyplnené aj v prípade, keď zamestnanec si neuplatňuje žiadne nároky z cestovného príkazu.

Návrh odporúčaní pre kontrolovaný subjekt:

1. Pri vyúčtovaní postupovať v zmysle platného zákona a schválenej smernice.
2. Dôsledne vyplňať tlačivo cestovný príkaz vo všetkých kolónkach.
3. K vyúčtovaniu cestovného príkazu dokladať potrebné doklady v zmysle platnej smernice (kópia havarijnej poistky, doklad o zaplatení havarijného poistenia a pod.

Správa o výsledku kontroly bola so štatutárnym zástupcom povinnej osoby prerokovaná, bola uložená lehota na prijatie opatrení a lehota na splnenie prijatých opatrení zistených vykonanou kontrolou.